

Status for arbeidet med nye lokaler

1. Innledning

Interkommunalt arkiv Troms IKS (heretter Arkiv Troms) ble etablert som interkommunal samarbeidsordning i 1992, og har leid lokaler hos Arkivverket (Statsarkivet i Tromsø) i alle år siden da. Selve bygget i Huginbakken 18, i Tromsø, eies av Statsbygg.

Arkiv Troms disponerer i dag 545 kvm i form av 8 kontorer, 1 ordningsrom, 1 arbeidsstasjon med reoler, 1 lagerrom og rundt 4 000 hyllemeter reolplass fordelt på 2 magasiner. Vi har også tilgang til spesialrom for oppbevaring av elektronisk materiale, og eget serverrom.

Selskapet har per dags dato ingen mulighet for å få leid ytterligere magasinplassen i Huginbakken 18, da all ledig plass vil bli forbeholdt Arkivverkets egne behov. Den opprinnelige leieavtalen med Arkivverket gikk ut 31.12.2023, men er blitt forlenget med 1 år. Deres avtale med Statsbygg er forlenget med 5 år.

I tillegg til magasinene i statsarkivbygningen, leies 78 kvm i form av et hvelv med forrom hos Veita AS i Storgata 102 i Tromsø sentrum. I 2023 ble det inngått en leieavtale med Kræmer eiendom om leie av et tidligere bomberom, som utgjør 264 m², i Stakkevollvegen 33. Dette er ferdig innredet for pallelagring av arkivmateriale, som enten skal kasseres, er digitalisert eller svært lite brukt.

2. Strategi og utfordringer knyttet til arbeidet med nye lokaler

I **Handlingsplan for 2005 - 2008** pkt. 4.3., het det at Arkiv Troms skal ha som mål å bli en **synlig** kulturinstitusjon i Troms. Behovet for å bli mer synlig og bedre kjent for det allmenne publikum, er siden blitt gjentatt i alle strategi- og handlingsplaner for selskapet. Denne målsettingen er helt sentral i arbeidet med synliggjøring av selskapets samfunnsoppdrag, og av arkivene som en felles ressurs.

Representantskapet i Arkiv Troms vedtok følgende på årsmøtet i 2021 sak 7, **Strategi- og handlingsplan 2022 – 2025**, kap 3.2.3:

- *Arbeidet med å få på plass en langsiktig løsning på deltakernes framtidige behov for magasinplass for ikke-digitalt arkivmateriale skal prioriteres høyt i planperioden. Samarbeid med andre institusjoner er viktig for å utnytte knappe ressurser bedre, og samlokaliseringmuligheter skal vurderes. En løsning må være klar før leieavtalen med Arkivverket går ut 31.12.2023.*
- *Arkiv Troms ønsker primært en samlokalisering med Arkivverket og tilhold i en lokasjon. Hvis dette ikke lar seg realisere bør det satses på en samlet flytting av kontor og magasin til en annen lokasjon sentralt i Tromsø.*

Dagens depotkapasitet var ment å dekke behovene for alle eierne fra 2004 – 2024. For oppbevaring og sikring av arkiv er ikke 20 år lang tid, men heller et minimum når depottjenester planlegges. I utgangspunktet skulle den opprinnelige depotkapasiteten dekke behovene for 24 kommuner sine

eldre og avsluttete arkiver fram til rundt 1980 og alt av det som da het konsesjonspliktige personregistre.

I 2020 falt arkivmateriale fra perioden 1980 – 1995 for aldersgrensen. Dette er materiale som hovedsaklig er lagret i papirformat. Flere eierkommuner har allerede bedt om å få avlevere mye av dette til depot, framfor å innrede kostbare bortsettingsarkiv – det vil si spesialrom for arkiv – på egen hånd. Arkiv Troms er under sterkt press for å kunne motta dette.

3. Status for arbeidet

Styret og administrasjonen har siden 2016 arbeidet med å finne løsninger på et av selskapets største strategiske utfordringer, behovet for nye og større lokaler. Selskapets eiere og representantskapet er fortløpende blitt orientert om dette.

Plassproblemene har ført til flere omganger med mottaksstopp, forsinket utviklingen av nye digitaliseringstjenester, og skapt utfordringer i forhold til ressursbruk til framfinning og saksbehandling da vi til daglig må forholde oss til tre forskjellige lokasjoner.

Det er blitt foretatt en behovskartlegging, og det er både blitt utarbeidet en generell kravspesifikasjon som gjelder arealbehov, krav til arkivlokaler og type leieavtale. Det er også utarbeidet en mer spesifisert kravspesifikasjon i tråd med regelverket for arkiv og arbeidsmiljøloven. Her spesifiseres krav til spesialrom for arkiv (arkivmagasiner), arbeidsstasjoner og publikumsarealer (jf. [riksarkivarens forskrift, kap.2 Arkivlokaler og oppbevaring av arkiv](#)). Mulighetene for ekstern finansiering av deler av lokalene er også kartlagt. Avklaringer i forhold til lov om offentlig anskaffelser ble gjort av uavhengig ekstern konsulent i 2022.

Ved årsskiftet virket det som om en trinnvis løsning på utfordringen i forhold til nye lokaler var på plass. Kræmer Eiendom kunne tilby kontorer, arbeidsstasjoner og publikumsarealer i Stakkevollvegen 41 (Eurosparbygget) fra og med 1.1.2025 og nytt magasin fra og med sommeren 2026. Det ble arrangert et eiermøte 26. januar, blant annet for å informere om løsningen og behovet for økning av driftstilskuddet fra eierne fra og med driftsåret 2025.

To dager før eiermøtet ble Arkiv Troms informert om at den planlagte byggingen av nytt magasin likevel ikke kunne gjennomføres i forhold til tidligere beskrevet tidsplan. Dette var en helt ny situasjon, som ble lagt fram for eiermøtet til orientering og uttalelse.

På eiermøtet var det enighet om å følge administrasjonens anbefaling om å ikke flytte midlertidig til Stakkevollvegen 41, utvide lånerammen i selskapsavtalen, invitere til samarbeid med Tromsø kommune, innhente mer informasjon om arbeidet med utbedring av Stakkevollvegen samt holde på kontakten med Kræmer eiendom.

I styremøte 22. mars vedtok styret følgende:

Styret ønsker at arbeidet med å få på plass nye lokaler for Arkiv Troms fortsatt prioriteres høyt, og at kontakten med Arkivverket, Tromsø kommune, Kræmer Eiendom og Odd Berg Gruppen holdes vedlike fram til klare alternativer kan legges fram for eierne av selskapet.

Som foreslått på eiermøtet legger administrasjonen fram et forslag om endring av grensen for låneopptak i selskapsavtalen. Det blir foreslått at lånesummen økes for å være i forkant av behovet større låneopptak, i egen sak til representantskapet (se årsmøtesak 2024/5).

Arkivverket er blitt kontaktet og informert om at Arkiv Troms ikke kommer til å flytte ut i løpet av 2025-2026. Det har de foreløpig ikke hatt noen kommentar til. Vi har fått forlenget leieavtalen ut 2024, og det er åpent for ytterligere forlengelse. Internt i Arkivverket forgår det nå en gjennomgang av alle lokasjoner og framtidig utnyttelse. Dette kan åpne for alternative løsninger.

Administrasjonen har hatt møte med leder for Enhet for arkiv, i Tromsø kommune, om mulighetene for et nærmere samarbeid. De venter på en rapport om arkivorganiseringen i Tromsø kommune, som er bestilt fra *Menon Economics*. Når deres anbefalinger er på plass kan samtaler om hvilken form for samarbeid det vil være mulig å realisere, begynne.

Det har ikke vært noen form for kontakt mellom Arkiv Troms og Kræmer eiendom etter at tilbudet om å flytte midlertidig inn i Stakkevollvegen 41 fra 2025, for deretter å flytte videre til et nytt bygg tidligst i 2028, ble avslått.

Administrasjonen har hatt kontakt med Erlend Sundstrøm, som er direktør for Odd Berg Gruppen. De er eiere av Veita AS, der vi leier tilleggsmagasin. Tromsø Bunkerdepot AS, som også er en del av gruppen, ønsker å utvikle en eiendom i Kullkransvingen, se https://webhotel3.gisline.no/GisLinePlanarkiv/5501/1755/Dokumenter/Pp_1755_Forslag_til_planprogram.pdf.

Tilbakemeldingen fra Sundstrøm var:

Planen er nå ute på offentlig høring og jeg håper resultatet blir at den er stadfestet og vedtatt innen september i år. Vi har ikke begynt markedsføring av arealene, og jeg noterer meg deres interesse og behov tar kontakt for et oppfølgende møte når planen er stadfestet.

Nye markedsundersøkelser via byens to næringsmeglere viser at det fremdeles er en stor mengde kontorlokaler ledige. Skal Arkiv Troms få på plass nye magasiner innen rimelig tid, må det antakelig nybygg til. Hvis det ikke utkrystalliserer seg noen klare alternativer i løpet av 2024 har administrasjonen anbefalt at Arkiv Troms inngår kontrakt med næringsmegler og overlater arbeidet med å kontakte eiendomsutviklere i området til dem.